

Tal dia farà un any

Text > TONI VILÀ

Il·lustració > MARC VICENS

Ja fa un any que malvivim amb la pandèmia de la COVID-19, i encara no se n'albira la sortida. A finals de febrer del 2020 es va confirmar el primer cas d'infecció a les comarques gironines: era una treballadora municipal que tornava d'un viatge al nord d'Itàlia. Quantes coses han passat des de llavors que han canviat la nostra vida i la de les nostres viles i ciutats.

Durant aquest any hem après un munt de paraules, expressions i termes nous, que ja s'han batejat com a «nou llenguatge del covidic»: *EPI, ERTO, confinament perimetral, desconfinar, desescalada, postpandèmia, corba de contagi, aplanar la corba, assolir el pic, escut social, situació d'alarma*, etc. Alguns d'aquests termes i dels gestos que els acompanyaven tenien evidents connotacions militars.

També hem constatat que la nostra seguretat, que ens pensàvem que era sòlida com una roca, esdevenia una incertesa líquida com l'aigua que se'ns escapa entre les mans. Les nostres vides s'han omplert d'inquietud, de risc i de por. D'una manera disruptiva, la pandèmia ens ha mostrat la nostra fragilitat i ignorància, i ha generat una inseguretat pròpia de la nova era que ens toca viure.

Hem vist com es limitaven els nostres drets i llibertats fonamentals i molts de drets socials. Aquesta situació ha propiciat debats jurídics i ètics sobre si s'havien de prioritzar les mesures sanitàries o les econòmiques; també ha fet aflorar discussions entre les posicions utilitaristes i les kantianes, per exemple, a l'hora de fer els triatges per donar prioritat assistencial. Tot plegat ha creat un clima de desconcert en què els científics han aconseguit una gran notorietat com a assessors dels governants, tot i que, en molts casos, s'ha seguit la tendència de judicialitzar la nostra vida: les decisions últimes les han pres els jutges.

Així mateix, hem vist naufragar, malgrat les mesures públiques, moltes empreses que no han pogut aguantar la duresa i la durada de les restriccions d'activitat. Les conseqüències socials de la pandèmia també han estat devastadores per als treballadors: molts han quedat sense feina o estan pendents d'un ERTO. Els infants han romàs sense poder anar a escola i els joves, amb la universitat tancada o sense possibilitats de treballar. Força persones grans han estat confinades a l'habitació de la seva residència sense que la família les pogués veure; moltes han mort soles. En aquest període no s'han tingut en

compte les conseqüències que el confinament té per a les persones amb discapacitats o amb problemes mentals. Endemés, s'ha incrementat la violència de gènere i familiar. Aquest conjunt de situacions ha generat una gran angoixa i un neguit individual i social.

Ens hem acostumat a comptar les morts en centenes, i les persones infectades, en milers. A la regió sanitària de Girona, el total de persones mortes des de l'inici de la pandèmia fins a mitjan febrer d'enguany superava les mil sis-centes, i el d'infectades, les cinquanta-tres mil.

La veritat és que les centenes o els milers de morts i d'infectats s'han convertit en nombres freds, excepte si en forma part una persona estimada; llavors es converteixen en una tragèdia.

Tanmateix, no és pas la primera pandèmia que hi ha hagut a les nostres contrades, i ben segur que no serà la darrera si continuem malmetent el medi ambient. Tant les pestes medievals com la mal anomenada grip espanyola de fa cent anys causaren una gran mortalitat. Com explica Josep Pla en *El quadern gris* el dia 22 d'octubre del 1918, «La grip continua mantant, implacablement, la gent. Aquests últims dies he hagut d'assistir a diversos enterraments». La situació de Catalunya sembla que no ha canviat gaire, si tenim en compte el que deia llavors aquest autor amb la seva peculiar sorna: «Ara, finalment, dona gust de viure a Catalunya. La unanimitat és completa. Tothom està d'acord. Tots hem tingut, tenim o tindrem, indefectiblement, la grip».

D'una manera disruptiva, la pandèmia ens ha mostrat la nostra fragilitat i ignorància, i ha generat una inseguretat pròpia de la nova era que ens toca viure

